

LATVIJAS NEATKARĪBAS ATJAUNOŠANAS STARPTAUTISKĀ ATZĪŠANA 1991. GADĀ

DOKUMENTU ORIGINĀLI
NO ĀRLIETU MINISTRIJAS
ARHĪVA

Izstāde RĪGAS GALERIJĀ
Aspazijas bulvārī 20
28.09.2006. - 07.10.2006.

The Latvian Republic is a member of the European Community of Independent States (ECIS) and the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE). It is also a member of the Baltic Sea Region and the Baltic Sea Economic Council (BSERC). The Latvian Republic is a member of the United Nations (UN) and the Council of Europe (CoE). It is also a member of the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) and the World Trade Organization (WTO). The Latvian Republic is a member of the Eurozone and the Schengen Area. It is also a member of the NATO and the Partnership for Peace (PfP). The Latvian Republic is a member of the Council of the Baltic Sea States (CBSS) and the Baltic Sea Region. It is also a member of the Baltic Sea Economic Council (BSERC) and the Baltic Sea Region. The Latvian Republic is a member of the United Nations (UN) and the Council of Europe (CoE). It is also a member of the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) and the World Trade Organization (WTO). The Latvian Republic is a member of the Eurozone and the Schengen Area. It is also a member of the NATO and the Partnership for Peace (PfP). The Latvian Republic is a member of the Council of the Baltic Sea States (CBSS) and the Baltic Sea Region. It is also a member of the Baltic Sea Economic Council (BSERC) and the Baltic Sea Region.

LATVIJAS REPUBLIKAS

KONSTITUCIONĀLAIS LIKUMS

Par Latvijas Republikas valstisko statusu

Apzinoties savu atbildību tautas priekšā, ņemot vērā 1990. gada 4. maija deklarāciju „Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu”, 1991. gada 3. marta Vislatvijas tautas aptaujas rezultātus un to, ka 1991. gada 19. augustā PSRS valsts apvērsuma rezultātā ir beigušas pastāvēt PSRS konstitucionālās valsts varas un pārvaldes institūcijas un nav iespējams realizēt 1990. gada 4. maija deklarācijas „Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu” 9. punktu par Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atjaunošanu sarunu ceļā,

Latvijas Republikas Augstākā Padome **n o l e m j** :

1. Noteikt, ka Latvija ir neatkarīga, demokrātiska republika, kurā Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai un kuras valstisko statusu nosaka Latvijas Republikas 1922. gada 15. februāra Satversme.

2. Atzīt par spēku zaudējušu 1990. gada 4. maija deklarācijas „Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu” 5. punktu, kas noteica pārejas periodu Latvijas Republikas valsts varas atjaunošanai *de facto*.

3. Līdz okupācijas un aneksijas likvidēšanai un Saeimas sasaukšanai augstāko valsts varu Latvijā pilnībā realizē Latvijas Republikas Augstākā Padome. Latvijas Republikas teritorijā ir spēkā tikai tās augstāko valsts varas un pārvaldes institūciju likumi un lēmumi.

4. Konstitucionālais likums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes priekšsēdētājs

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes sekretārs

Rīgā 1991.gada " 21. " augustā

A.Gorbunovs

I.Daudišs

1991. gada 22. augustā sākās Latvijas neatkarības atjaunošanas starptautiskā atzīšana. Šis process iekļāvās plašāku vēsturisku pārmaiņu lokā, ko izraisīja Padomju Savienības sabrukšana. Pasaules politikā tā bija viena no pagājušā gadsimta lielākajām morālajām uzvarām.

Latvijas neatkarība *de facto* bija zaudēta, pārtrūkusi, varbūt pat brīžiem varēja likties, ka bezcerīgi zudusi, tomēr nav nekādu šaubu, ka tā cēlonis bija prettiesiskā okupācija. Fakts, ka pēc Padomju Savienības bojā-

ejas Latvijas neatkarību mērķtiecīgi atzina visa civilizētā pasaule, vienlaikus ir skaidra norāde uz vēsturisko patiesību.

Latvijas neatkarības atjaunošanā un nostiprināšanā nenovērtējamu atbalstu sniedza brāļu tautas – lietuvieši un igauņi, kā arī Ziemeļvalstis un to sadarbības institūcijas. Joprojām apbrīnas vērts ir Īslandes uzņēmība pirmajai atzīt Latvijas neatkarību, un tas iedrošināja arī citas valstis tā rīkoties. Līdz 1991. gada beigām Latvijas neatkarības atjaunošanu un valstisko neatkarību bija atzinušas 93 valstis.

Izstādē par Latvijas neatkarības atjaunošanas starptautisko atzīšanu 1991. gadā eksponēti dokumenti no LR Saeimas arhīva, Latvijas Valsts arhīva un Ārlietu ministrijas arhīva fondiem. Šie dokumenti ir pierādījums, ka Latvija bija, ir un būs. Tie parāda, ka pasaule pret mums nav vienaldzīga. Dokumentiem ir paliekoša vērtība, jo mūsdienās neatkarība bez citu valstu atbalsta nav patiesa neatkarība. Ir valstis, kas nekad nav atzinušas Latvijas okupāciju un inkorporāciju PSRS sastāvā un saskaņā ar starptautisko tiesību principiem vienmēr uzskatījušas, ka Latvijas valsts *de iure* pastāvēšana ir iedibināta 1921. gadā un kopš tā laika nepārtraukti turpinājusies.

Bet tauta valsti nevar uzcelt, tikai pagātnē skatoties. Mēs veicām veiksmīgu ceļu kā tauta, kā nācija, kā valsts, drošu skatu raudzījāmies nākotnē un aizvien retāk pagātnē. Šodien mēs varam novērtēt atjaunoto neatkarību, kas mūsu tautai deva iespēju sasniegt strauju un nozīmīgu izaugsmi pat pēc ilgajiem okupācijas gadiem. Piecpadsmit neatkarības gados Latvija ir kļuvusi par Eiropas Savienības un NATO dalībvalsti, mūsu iekšzemes kopprodukta pieauguma temps ir visstraujākais Eiropā, un sabiedrības lielākā daļa ir pakāpeniski atbrīvojusies no Padomju Savienībā valdījušās nospiestības.

Latvijas diplomātijai pēdējie piecpadsmit gadi ir bijuši lielu izaicinājumu, lielu sasniegumu un nedaudzu kļūdu laiks. Tagad, pēc iestāšanās Eiropas Savienībā un NATO, Latvijas galvenais uzdevums ārlietās ir nepakļauties iekšpolitikā nereti dominējošām izolacionisma tendencēm. Latvija sadarbības lokā ietver aizvien jaunus pasaules reģionus, veidojot labas attiecības politikā, ekonomikā, kultūrā un citās jomās. Maza valsts nevar atļauties būt pasīva. Mūsu uzdevums ir Latvijas starptautiskās ietekmes palielināšana, nostiprinot pozīcijas starptautiskajās organizācijās, pilnvērtīgāk izmantojot iespējas, ko sniedz dalība Eiropas Savienībā un NATO, kā arī aktīvi piedaloties pasaulei svarīgu jautājumu risināšanā. Lai to panāktu, mūsu rīcībā jābūt pārliecinošiem argumentiem, augstai morālai stājai un skaidrai izpratnei par vērtībām.

Es pateicos visiem, kas ar savu darbu sekmējuši Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas vēsturisko procesu!

Dr. Artis Pabriks,
ārlietu ministrs

LATVIJAS ATGRIEŠANĀS PASAULES VALSTU SAIMĒ

Konstitucionālais likums “Par Latvijas Republikas valstisko statusu”, ko 1991. gada 21. augustā plkst. 13.10 pieņēma Augstākā Padome, deva politisku impulsu Latvijas neatkarības atjaunošanas starptautiskās atzišanas sākumam. Ar šo aktu tika pasludināta pilnīga valsts neatkarība un atcelts Augstākās Padomes 1990. gada 4. maija Deklarācijā noteiktais pārejas periods Latvijas valsts varas atjaunošanai *de facto*.

Konstitucionālais likums tika pieņemts steidzamības kārtā, neuzsākot debates, jo 21. augusta rītā Doma laukumā un Augstākās Padomes tiešā tuvumā izvietojās īpašo uzdevumu milicijas vienības (OMON) kaujinieki un manevrēja bruņutransportieri. Tā darbojās Maskavā notiekošā PSRS valsts apvērsuma atbalstītāji Latvijā, pieprasot padomju totalitārā režīma atjaunošanu, ja vajadzīgs – bruņotā ceļā. Tomēr jau pēcpusdienā bruņutransportieri atstāja Vecrīgu. Drīz pēc tam kļuva zināms, ka pučs Maskavā nonācis strupceļā un izgāzies.

Ārlietu ministrija, izmantojot Latvijā praktiski vienīgo nebloķēto starptautisko sakaru – teleksa līniju, tūlīt, nekavējoties ne mirkli, izplatīja Konstitucionālā likuma tekstu. Sūtniecība Vašingtonā un tās vadītās diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības, kas pastāvēja Rietumu zemēs kā Latvijas valsts institūcijas visus piecdesmit Latvijas okupācijas gadus, konstruktīvi sadarbojās ar Ārlietu ministriju, lai panāktu iespējami plašāku Latvijas publicitāti pasaulē, paātrinātu un vērstu plašumā mūsu valsts starptautiskās atzišanas un diplomātisko attiecību atjaunošanas un nodibināšanas procesu.

No Konstitucionālā likuma pieņemšanas līdz 1991. gada beigām Latvijas neatkarības atjaunošanu un valstisko neatkarību atzina 93 valstis, ko apliecina 132 dokumenti (sk. sarakstu 8. lpp.).

Piecpadsmit gadus Ārlietu ministrijas arhīvs nodrošina šo vēsturisko liecību saglabāšanu 210. dokumentu sērijā (daži dokumenti atrodas Latvijas Republikas Saeimas arhīva un Latvijas Valsts arhīva fondos). Tie ir lēmumi, protokoli, vienošanās, memorandi, komunikē, paziņojumi presei, notas, vēstules u. c. oficiālo dokumentu veidi un paveidi.

Iztādē eksponētie dokumenti ir autentiski – tieši tāds 1991. gadā bija informācijas nesējs – papīrs, un tieši tādā veidā (ar pasta sūtījumu, pa faksu vai teleksu) tos saņēma Ārlietu ministrija, kur septiņos departamentos tolaik strādāja trīsdesmit trīs darbinieki.

Teksti ir angļu, krievu, franču, vācu, spāņu valodā. Arī arābu, laosiešu, ungāru u. c., kam pievienoti tulkojumi, galvenokārt angļu vai krievu valodā. Visi dokumenti tika pārtulkoti un latviešu valodā publicēti Latvijas Arhīvistu biedrības, Latvijas Valsts vēstures arhīva un Ārlietu ministrijas sagatavotajā krājumā “Dokumenti par Latvijas valsts

starptautisko atzīšanu, neatkarības atjaunošanu un diplomātiskajiem sakariem. 1918–1998” (Rīga, *Nordik*, 1999).

Latvijas neatkarības atzīšanas dokumenti iedalāmi divās grupās:

- valstis, kas nekad nebija atzinušas Latvijas okupāciju un iekļaušanu PSRS un uzskatīja, ka Latvijas valsts kopš 1921. gada ir turpinājusi pastāvēt *de iure*, atjaunoja diplomātiskās attiecības ar Latviju. Tā kā Latvijas valstiskums laika gaitā tika saglabāts, tad neatkarības atjaunošanas atzīšana nozīmēja rīcībspējīgas valdības *de facto* atzīšanu;
- valstis, kas nebija atzinušas Latviju *de iure* līdz 1940. gadam, kā arī valstis, kas neatkarību ieguva 20. gadsimta vidū un otrajā pusē, atzina Latvijas valsti un nodibināja ar to diplomātiskās attiecības.

Tāpēc Latvijas neatkarības atjaunošanas atzīšanas, Latvijas valsts atzīšanas, diplomātisko attiecību atjaunošanas un nodibināšanas dokumenti ir vienots veselums, un tie sakārtoti hronoloģiskā secībā.

Īslandes Republika bija pirmā ārvalsts, kas 1991. gada 22. augustā apstiprināja Latvijas neatkarības atjaunošanu. Īslandes ārlietu ministra Jona Baldvina Hannibalsona 1988. – 1991. gadā izvirzītais mazo nāciju solidaritātes princips tika sekmīgi īstenots.

Arī Igaunija un Lietuva, kuras, tāpat kā Latvija, neatlaidīgi gāja uz priekšu pa Baltijas brīvības ceļu, 22. augustā sveica Latvijas tautu ar pieņemto lēmumu par valsts pilnīgas neatkarības atjaunošanu un apliecināja atzīšanu. Savukārt Latvijas Republikas Augstākā Padome 23. augustā atzina Igaunijas un Lietuvas neatkarības atjaunošanu.

1991. gada 24. augustā Dānijas ārlietu ministrs Uffe Ellemans-Jensens, ietekmīgs Latvijas neatkarības atzīšanas iniciators starptautiskajās organizācijās, oficiāli paziņoja, ka Dānija ir gatava nodibināt diplomātiskās attiecības ar mūsu valsti (Dānijas 1921. gadā pasludinātā Latvijas atzīšana par neatkarīgu valsti tika vēlreiz apstiprināta 1991. gada 18. martā Kopenhāgenā parakstītajā Kopīgajā protokolā par sadarbību starp Dānijas Karalisti un Latvijas Republiku).

Eiropas Kopienas divpadsmit dalībvalstis 1991. gada 27. augustā pieņēma Deklarāciju par Baltijas valstīm, sveicot ar 1940. gadā zaudētās neatkarības un suverenitātes atjaunošanu. Deklarācijā uzsvērts, ka dalībvalstis konsekventi uzskata demokrātiski ievēlētos parlamentus un Latvijas, Lietuvas un Igaunijas valdības par likumīgā Baltijas tautu pārstāvēm. Diplomātisko attiecību atjaunošanu ar Baltijas valstīm Eiropas Kopienas dalībvalstis kārtoja patstāvīgi. Augustā attiecības ar Latviju atjaunoja Dānija, Francija, Itālija un Vācija, septembrī – Beļģija, Grieķija, Lielbritānija un Nīderlande, līdz 1991. gada beigām – Īrija, Portugāle un Spānija, bet 1992. gada janvārī – Luksemburga.

Arī Krievijas Padomju Federatīvās Sociālistiskās Republikas prezidenta Borisa Jeļcina 1991. gada 24. augusta dekrētam “Par Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atzīšanu” bija liela nozīme, jo PSRS, kuras sastāvā tolaik ietilpa Krievija, vilcinājās. Tikai pēc tam, kad ASV 1991. gada 2. septembrī paziņoja par gatavību nodibināt diplomātiskās attiecības ar Baltijas valstīm, PSRS Valsts padome 6. septembrī pieņēma lēmumu par Latvijas Republikas neatkarības atzīšanu. 1991. gada 26. decembrī Padomju Savie-

nība beidza pastāvēt. Latvijas valstiskumu 1991. gadā atzina arī PSRS sastāvā bijušās (vai esošās) desmit republikas – Armēnija, Azerbaidžāna, Baltkrievija, Gruzija, Kazahstāna, Kirgizstāna, Moldova, Tadžikistāna, Ukraina, Uzbekistāna.

1991. gada 17. septembrī Latvija kļuva par pilntiesīgu Apvienoto Nāciju Organizācijas locekli. Pirms uzņemšanas ANO Latvijas neatkarību jau bija atzinušas 74 valstis, līdz gada beigām – vēl 19 pasaules valstis. 1991. gadā diplomātiskās attiecības tika atjaunotas ar 22 valstīm un nodibinātas ar 23 valstīm. Par vēlēšanos nodibināt diplomātiskās attiecības oficiāli paziņoja 48 valstis.

Latvijas neatkarības atjaunošanas starptautiskā atzišana turpinājās arī nākamajos gados. Tagad Latvijas Republika ir pilntiesīga NATO un Eiropas Savienības dalībvalsts. Latvija ir diplomātiski pārstāvēta 57 ārvalstīs, no tām vēstniecības darbojas 31 valstī. Pie Svētā Krēsla un Maltas Neatkarīgajā militārajā un hospitālajā bruņinieku ordenī ir nerezidējošais ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks. Latvijai ārvalstīs ir 10 pastāvīgās pārstāvniecības, 3 konsulāti un ģenerālkonsulāts, kā arī plaši sazarots goda konsulātu tīkls.

Pateicoties pirms piecpadsmit gadiem dinamiski uzsāktajam Latvijas neatkarības atjaunošanas starptautiskās atzišanas procesam, Latvija varēja sekmīgi atgriezties pasaules valstu saimē un iekļauties starptautiskajā sabiedrībā.

LATVIJAS NEATKARĪBAS ATJAUNOŠANAS STARPTAUTISKĀS ATZĪŠANAS DOKUMENTI. 1991. GADS

Nr. p. k.	Nr. dokumentu krājumā ¹	Dokumenta nosaukums
1.	56.	Latvijas Republikas 21.08.1991. Konstitucionālais likums "Par Latvijas Republikas valstisko statusu"
2.	57.	Igaunijas Republikas Augstākās Padomes 22.08.1991. deklarācija par attiecībām starp Igaunijas Republiku un Latvijas Republiku
3.	58.	Īslandes Republikas ārlietu ministra 22.08.1991. vēstule par Latvijas neatkarības atzīšanu un diplomātisko attiecību atjaunošanu
4.	59.	Lietuvas Republikas Augstākās Padomes 22.08.1991. deklarācija par attiecībām ar neatkarīgo Latvijas Republiku
5.	60.	Beļģijas Karalistes Ārlietu ministrijas 23.08.1991. preses paziņojums Baltijas valstu atzīšanas jautājumā
6.	61.	Dānijas Karalistes ārlietu ministra 24.08.1991. vēstule par gatavību nodibināt diplomātiskās attiecības
7.	62.	Dānijas Karalistes Ārlietu ministrijas nota par diplomātisko attiecību atjaunošanu no 24.08.1991.
8.	63.	Krievijas Padomju Federatīvās Sociālistiskās Republikas prezidenta 24.08.1991. dekrēts "Par Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atzīšanu"
9.	64.	Ungārijas Republikas Ārlietu ministrijas paziņojums par valdības 24.08.1991. lēmumu par Baltijas republiku neatkarības atzīšanu
10.	65.	Argentīnas Republikas vēstnieka PSRS vēstule par Argentīnas valdības 25.08.1991. deklarāciju par Latvijas Republikas neatkarības atzīšanu
11.	66.	Norvēģijas Karalistes ārlietu ministra 25.08.1991. nota par gatavību noslēgt diplomātiskās attiecības
12.	67.	Somijas valdības 25.08.1991. paziņojums par Baltijas republiku neatkarību
13.	68.	Bulgārijas Republikas Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieka un ārlietu ministra nota par 26.08.1991. lēmumu atzīt Latvijas Republikas neatkarību

¹ Dokumenta tulkojuma latviešu valodā numurs krājumā "Dokumenti par Latvijas valsts starptautisko atzīšanu, neatkarības atjaunošanu un diplomātiskajiem sakariem. 1918– 1998" (Rīga, *Nordik*, 1999).

14. 69. Latvijas Republikas un Īslandes Republikas 26.08.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību nodibināšanu
15. Īslandes, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas 25.08.2001. paziņojums diplomātisko attiecību uzsākšanas desmitajā gadskārtā
16. 70. Kanādas ārlietu valsts sekretāres 26.08.1991. paziņojums par diplomātisko attiecību nodibināšanu ar Lietuvu, Latviju un Igauniju
17. 71. Maltas Republikas valdības 26.08.1991. deklarācija par Igaunijas, Latvijas un Lietuvas neatkarības atzīšanu
18. 72. Moldovas Republikas prezidenta 26.08.1991. dekrēts "Par Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atzīšanu"
19. 73. Polijas Republikas premjerministra 26.08.1991. vēstule par gatavību atjaunot starpvalstu attiecības
20. 74. Rumānijas ārlietu ministra nota par valdības 26.08.1991. lēmumu atzīt Latvijas Republikas neatkarību
21. 75. Sanmarīno Republikas ārlietu valsts sekretāra vēstule par Ministru Padomes 26.08.1991. lēmumu atbalstīt Latvijas neatkarību un nodibināt diplomātiskās attiecības
22. 76. Ukrainas Augstākās Padomes Prezidija 26.08.1991. lēmums "Par Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atzīšanu"
23. 77. Austrālijas Savienības vēstnieka PSRS vēstule par valdības 27.08.1991. lēmumu nodibināt diplomātiskās attiecības ar Baltijas valstīm
24. 78. Eiropas Kopienas dalībvalstu 27.08.1991. deklarācija par Baltijas valstu neatkarību
25. 79. Gruzijas Republikas prezidenta 27.08.1991. dekrēts par Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atzīšanu
26. 80. Luksemburgas Lielhercogistes ārlietu ministra vēstule par valdības 27.08.1991. lēmumu atjaunot Lietuvas, Latvijas un Igaunijas neatkarības atzīšanu
27. 81. Latvijas Republikas un Norvēģijas Karalistes 27.08.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību atjaunošanu
28. 82. Zviedrijas karaļa Kārļa Gustava vēstule par valdības 27.08.1991. lēmumu atzīt Latvijas Republiku kā suverēnu un neatkarīgu valsti
29. 83. Zviedrijas Ārlietu ministrijas 27.08.1991. preses paziņojums "Zviedrija atzīst Baltijas valstis"
30. 84. Austrijas Republikas ārlietu ministra 28.08.1991. vēstule par valdības lēmumu atzīt Latvijas Republikas suverenitāti un neatkarību
31. 85. Čīles Republikas ārlietu ministra 28.08.1991. apsveikums sakarā ar Latvijas valsts atgriešanos starptautiskajā sabiedrībā
32. 86. Jaunzēlandes vēstniecības PSRS paziņojums par valdības 28.08.1991. lēmumu atzīt Baltijas valstu neatkarību un nodibināt diplomātiskās attiecības
33. 87. Vācijas Federatīvās Republikas ārlietu ministra personiskā nota un Latvijas Republikas ārlietu ministra personiskā nota par diplomātisko attiecību atjaunošanu no 28.08.1991.

34. 88. Latvijas Republikas un Zviedrijas Karalistes 28.08.1991. vienošanās par diplomātisko attiecību atjaunošanu
35. 89. Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas valdības 29.08.1991. paziņojums par Latvijas neatkarības atzīšanu un diplomātisko attiecību atjaunošanu
36. 90. Dienvidāfrikas Republikas vēstniecības Somijā nota par valdības 29.08.1991. lēmumu atzīt Baltijas valstu neatkarību
37. 91. Itālijas Republikas prezidenta 29.08.1991. paziņojums par atbalstu Latvijas neatkarības atjaunošanai
38. 92. Mongolijas Tautas Republikas vēstniecības PSRS 29.08.1991. nota par Latvijas Republikas suverenitātes un neatkarības atzīšanu
39. 93. Slovēnijas Republikas ārlietu ministra nota par Asamblejas 29.08.1991. lēmumu par diplomātisko attiecību nodibināšanu ar Latvijas Republiku
40. 94. Somijas Republikas ārlietu ministra nota un Latvijas Republikas ārlietu ministra nota par diplomātisko attiecību atjaunošanu no 29.08.1991.
41. 95. Svētā Krēsla valsts sekretāra 29.08.1991. vēstule sakarā ar Latvijas Republikas neatkarības atgūšanu un oficiālo attiecību atjaunošanu
42. 96. Šveices Konfederācijas Bundesrāta 29.08.1991. paziņojums par diplomātisko attiecību uzsākšanu ar Baltijas valstīm
43. 97. Azerbaidžānas Republikas Augstākās Padomes 30.08.1991. paziņojums par Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Moldovas, Gruzijas, Ukrainas un Baltkrievijas neatkarības atzīšanu
44. 98. Latvijas Republikas un Francijas Republikas 30.08.1991. komunikē par diplomātisko attiecību atjaunošanu
45. 99. Latvijas Republikas un Itālijas Republikas [30.08.1991.] kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību atjaunošanu
46. Lielbritānijas un Ziemeļrijas Apvienotās Karalistes ārlietu ministra 30.08.1991. vēstule par diplomātiskajām attiecībām un atbalstu Latvijas uzņemšanai ANO
47. 100. Nīderlandes Karalistes ārlietu ministra 30.08.1991. vēstule par Baltijas valstu neatkarības un suverenitātes atjaunošanai veltītu Eiropas Kopienas Vispārējo lietu padomes sanāksmi
48. 101. Polijas Republikas ārlietu ministra nota par diplomātisko attiecību atjaunošanu no 30.08.1991.
49. 102. Amerikas Savienoto Valstu prezidenta 31.08.1991. vēstule sakarā ar Latvijas Republikas neatkarības atgūšanu
50. 103. Īrijas ārlietu ministra 31.08.1991. vēstule sakarā ar Latvijas Republikas neatkarības un suverenitātes atjaunošanu
51. 104. Kirgizstānas Republikas Augstākās Padomes 31.08.1991. lēmums "Par Latvijas, Lietuvas un Igaunijas valstiskās neatkarības atzīšanu"
52. 105. Amerikas Savienoto Valstu prezidenta 02.09.1991. paziņojums par Baltijas valstu neatkarību
53. 106. Ekvadoras Republikas vēstnieka PSRS nota par Ārlietu ministrijas 02.09.1991. paziņojumu par gatavību nodibināt diplomātiskās attiecības ar Latviju, Igauniju un Lietuvu

54. 107. Grieķijas Republikas premjerministra 02.09.1991. vēstulē par diplomātisko attiecību atjaunošanu
55. 108. Nikaragvas Republikas vēstnieka PSRS paziņojums par valdības 02.09.1991. lēmumu atzīt Igaunijas, Latvijas un Lietuvas neatkarību un nodibināt diplomātiskās attiecības
56. 109. Tunisijas Republikas ārlietu ministra nota par valdības 02.09.1991. lēmumu atzīt Latvijas Republikas neatkarību
57. 110. Latvijas Republikas un Ungārijas Republikas 02.09.1991. protokols par diplomātisko attiecību atjaunošanu
58. 111. Venecuēlas vēstniecības PSRS nota par valdības lēmumu no 02.09.1991. atzīt Latvijas neatkarību
59. 112. Latvijas Republikas un Kanādas 03.09.1991. saprašanās protokols par diplomātisko attiecību nodibināšanu
60. 113. Turcijas Republikas vēstniecības PSRS 03.09.1991. nota par valdības lēmumu atjaunot diplomātiskās attiecības ar Latvijas Republiku
61. 114. Brazīlijas Federatīvās Republikas ārlietu ministra vēstule par valdības lēmumu ar 04.09.1991. atzīt Latvijas Republikas neatkarību
62. 115. Izraēlas Valsts ģenerālkonsulāta Maskavā nota ar ārlietu ministra 04.09.1991. paziņojumu par Baltijas valstu neatkarības atzīšanu
63. 116. Latvijas Republikas valdības un Amerikas Savienoto Valstu valdības 05.09.1991. saprašanās memorands par diplomātiskajām attiecībām
64. 117. Latvijas Republikas un Beļģijas Karalistes 05.09.1991. kopīgais komunikē par diplomātisko attiecību atjaunošanu
65. 118. Meksikas Savienoto Valstu ārlietu sekretāra 05.09.1991. vēstule par valdības ierosinājumu nodibināt diplomātiskās attiecības
66. 119. Šveices Konfederācijas Federālā ārlietu departamenta vadītāja nota par diplomātisko attiecību atjaunošanu no 05.09.1991.
67. 120. Ēģiptes Arābu Republikas prezidenta kancelejas 06.09.1991. paziņojums Lietuvas, Igaunijas un Latvijas neatkarības jautājumā
68. 121. Igaunijas Republikas Ārlietu ministrijas 06.09.1991. nota par gatavību apmainīties ar ārkārtējiem un pilnvarotiem vēstniekiem
69. 122. Japānas ārlietu ministra vēstule par valdības 06.09.1991. lēmumu atzīt Latvijas neatkarību un gatavību nodibināt diplomātiskās attiecības
70. 123. Kolumbijas vēstniecības Maskavā nota par valdības 06.09.1991. deklarāciju par Baltijas republiku atzīšanu
71. 124. Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Valsts padomes 06.09.1991. lēmums "Par Latvijas Republikas neatkarības atzīšanu"
72. 125. Peru Republikas Ārlietu ministrijas nota par valdības 06.09.1991. lēmumu atbalstīt Baltijas republiku iesaisti starptautiskajā sabiedrībā
73. 126. Singapūras Republikas Ārlietu ministrijas nota par valdības 06.09.1991. lēmumu atzīt Latvijas Republikas suverenitāti un neatkarību
74. 127. Afganistānas Republikas 07.09.1991. paziņojums par Lietuvas, Latvijas un Igaunijas neatkarības atzīšanu un premjerministra apsveikuma vēstule

75. 128. Albānijas Republikas ārlietu ministra 07.09.1991. paziņojums par Latvijas Republikas atzīšanu
76. 129. Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas ārlietu ministra 07.09.1991. vēstule par valdības lēmumu atzīt Latvijas neatkarību
77. 130. Ķīnas Tautas Republikas valsts padomnieka un ārlietu ministra 07.09.1991. vēstule par Latvijas valdības atzīšanu un tūlītēju diplomātisko attiecību nodibināšanu
78. 131. Bolīvijas Republikas vēstnieka PSRS vēstule par valdības 08.09.1991. deklarāciju par Igaunijas, Lietuvas un Latvijas neatkarības atzīšanu
79. 132. Bangladešas Tautas Republikas vēstniecības Maskavā 09.09.1991. nota par valdības lēmumu atzīt Igaunijas, Lietuvas un Latvijas neatkarību
80. 133. Latvijas Republikas un Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas 09.09.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību atjaunošanu
81. 134. Indijas Republikas vēstniecības Maskavā 09.09.1991. fakss ar premjerministra paziņojumu par Latvijas neatkarības atzīšanu
82. 135. Kubas Republikas Ārlietu ministrijas 09.09.1991. nota par gatavību nodibināt diplomātiskās attiecības
83. 136. Sirijas Arābu Republikas ārlietu ministra 09.09.1991. vēstule par valdības lēmumu atzīt Latvijas Republikas neatkarību un nodibināt diplomātiskās attiecības
84. 137. Taizemes Karalistes vēstnieka Stokholmā 09.09.1991. nota ar premjerministra paziņojumu par atbalstu Latvijas suverenitātei un neatkarībai
85. 138. Vjetnamas Sociālistiskās Republikas ārlietu ministra 09.09.1991. vēstule par valdības lēmumu atzīt Latvijas Republikas neatkarību
86. 139. Latvijas Republikas un Bulgārijas Republikas 10.09.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību atjaunošanu
87. 140. Irānas Islāma Republikas ārlietu ministra [10.09.1991.] nota par gatavību nodibināt diplomātiskās attiecības un atbalstu Latvijas neatkarībai
88. 141. Pakistānas Islāma Republikas premjerministra 10.09.1991. vēstule par atbalstu Latvijas valsts neatkarības atjaunošanai
89. 142. Mafaizijas vēstnieka Maskavā vēstule par valdības 11.09.1991. lēmumu atzīt Latvijas Republikas neatkarību
90. 143. Armēnijas Republikas Augstākās Padomes 12.09.1991. lēmums par Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atzīšanu
91. 144. Latvijas Republikas un Ķīnas Tautas Republikas 12.09.1991. kopīgais paziņojums par diplomātisko attiecību nodibināšanu
92. 145. Laosas Tautas Demokrātiskās Republikas Ārlietu ministrijas 12.09.1991. paziņojums par triju Baltijas republiku neatkarības pasludināšanu
93. 146. Jemenas vēstniecības Maskavā 13.09.1991. nota par valdības lēmumu atzīt Baltijas valstu neatkarību
94. 147. Latvijas Republikas un Rumānijas 13.09.1991. vienošanās par diplomātisko attiecību atjaunošanu

95. 148. Filīpīnu Republikas prezidentes 16.09.1991. paziņojums par Latvijas Republikas suverenitātes un neatkarības atjaunošanas atzīšanu
96. 149. Indonēzijas Republikas ārlietu ministra 16.09.1991. vēstule par valdības lēmumu atzīt Latvijas suverenitātes un neatkarības atjaunošanu
97. 150. Senegālas Republikas vēstniecības PSRS 17.09.1991. nota par Senegālas valdības lēmumu atzīt Baltijas valstu neatkarību
98. 151. Jordānijas Hašemītu Karalistes vēstnieka Maskavā 18.09.1991. vēstule par valdības lēmumu atzīt Latvijas Republikas neatkarību
99. 152. Latvijas Republikas un Maurītānijas Islāma Republikas 18.09.1991. kopīgais komunikē par diplomātisko attiecību nodibināšanu
100. 153. Spānijas karaļa Huana Karlosa I 20.09.1991. apsveikums sakarā ar Latvijas neatkarības atjaunošanu
101. 154. Omānas Sultanāta Ārlietu ministrijas 22.09.1991. paziņojums par valdības lēmumu atzīt Baltijas valstu neatkarību
102. 155. Marokas Karalistes ārlietu un sadarbības ministra 24.09.1991. vēstule par atbalstu Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanai un gatavību nodibināt diplomātiskās attiecības
103. 156. Latvijas Republikas un Argentīnas Republikas 26.09.1991. kopīgais komunikē par diplomātisko attiecību nodibināšanu
104. 157. Latvijas Republikas un Čīles Republikas 26.09.1991. kopīgais komunikē par diplomātisko attiecību nodibināšanu
105. 158. Latvijas Republikas un Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas 26.09.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību nodibināšanu
106. 159. Latvijas Republikas un Slovēnijas Republikas 30.09.1991. vienošanās par diplomātisko attiecību atjaunošanu
107. 160. Uzbekistānas Republikas Augstākās Padomes 30.09.1991. lēmums "Par Latvijas Republikas neatkarības atzīšanu" un "Paziņojums Latvijas Republikas Augstākajai Padomei"
108. 161. Latvijas Republikas un Svētā Kresla 01.10.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību atjaunošanu
109. 162. Latvijas Republikas un Portugāles Republikas 02.10.1991. kopīgais komunikē par diplomātisko attiecību atjaunošanu
110. 163. Latvijas Republikas un Krievijas Padomju Federatīvās Sociālistiskās Republikas 04.10.1991. protokols par diplomātisko attiecību nodibināšanu
111. 164. Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas 05.10.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko pārstāvju apmaiņu
112. 165. Latvijas Republikas un Spānijas Republikas 09.10.1991. kopīgais komunikē par diplomātisko attiecību atjaunošanu
113. 166. Japānas ārlietu ministra vēstule par diplomātisko attiecību nodibināšanu ar Latvijas Republiku no 10.10.1991.
114. 167. Šrilankas Demokrātiskās Sociālistiskās Republikas Ārlietu ministrijas 10.10.1991. nota par valdības lēmumu par Latvijas Republikas diplomātisko atzīšanu

115. 168. Latvijas Republikas un Mongolijas Tautas Republikas 15.10.1991. kopīgais komunikē par diplomātisko attiecību nodibināšanu
116. 169. Padomju Sociālistisko Republiku Savienības ārlietu ministra 15.10.1991. nota par diplomātisko attiecību nodibināšanu ar Latvijas Republiku
117. 170. Latvijas Republikas un Korejas Republikas 22.10.1991. protokols par diplomātisko attiecību nodibināšanu
118. 171. Latvijas Republikas un Turcijas Republikas 22.10.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību nodibināšanu
119. 172. Dienvidāfrikas Republikas Ārlietu departamenta apstiprinājums diplomātisko attiecību pastāvēšanai starp Latvijas Republiku un Dienvidāfrikas Republiku no 04.11.1991. saskaņā ar iepriekšēju mutisku vienošanos
120. 173. Gvinejas Republikas valdības 23.11.1991. deklarācija par trīs Baltijas republiku neatkarību
121. 174. Meksikas Savienoto Valstu ārlietu sekretāra nota un Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas nota par diplomātisko attiecību nodibināšanu ar Meksikas Savienotajām Valstīm no 27.11.1991.
122. 175. Lībijas Lielās Tautas Sociālistiskās Arābu Džamahīrijas Tautas biroja Stokholmā 12.12.1991. nota par Latvijas Republikas neatkarības atzīšanu
123. 176. Trinidadas un Tobago Republikas pārstāvniecības ANO 16.12.1991. nota ar premjerministra vēstījumu par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu
124. 177. Latvijas Republikas un Filipīnu Republikas 17.12.1991. kopīgais komunikē par diplomātisko attiecību nodibināšanu
125. 178. Latvijas Republikas un Jamaikas 18.12.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību nodibināšanu
126. 179. Jaunzēlandes vēstniecības Krievijas Federācijā nota par ārlietu un tirdzniecības ministra 19.12.1991. paziņojumu par diplomātisko attiecību nodibināšanu ar Baltijas valstīm
127. 180. Latvijas Republikas un Kīpras Republikas 20.12.1991. komunikē par diplomātisko attiecību nodibināšanu
128. 181. Latvijas Republikas un Kubas Republikas 20.12.1991. kopīgā deklarācija par diplomātisko attiecību nodibināšanu
129. 182. Kazahstānas Republikas prezidenta paziņojums par Augstākās Padomes 23.12.1991. lēmumu atzīt Latvijas Republikas neatkarību
130. 183. Tadžikistānas Augstākās Padomes 25.12.1991. lēmums "Par Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas un Igaunijas Republikas neatkarības atzīšanu"
131. 184. Alžīrijas Tautas Demokrātiskās Republikas Ārlietu ministrijas 27.12.1991. paziņojums par Latvijas Republikas, citu Baltijas valstu, Neatkarīgo valstu savienības dalībvalstu un Gruzijas oficiālo atzīšanu
132. 185. Baltkrievijas Republikas Augstākās Padomes Prezidija 27.12.1991. lēmums par suverēno valstu neatkarības atzīšanu
133. 186. Lībānas Republikas vēstniecības Maskavā nota par valdības 30.12.1991. lēmumu atzīt Latviju un gatavību nodibināt diplomātiskās attiecības

Izstādē eksponēti dokumenti no

- Ārlietu ministrijas arhīva 210. sērijas “Dokumenti par Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanu un diplomātisko attiecību atjaunošanu un nodibināšanu” un vizuālo materiālu kolekcijas;
- Latvijas Republikas Saeimas arhīva;
- Latvijas Valsts arhīva;
- Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva.

Izstāde apskatāma Rīgas Galerijā, Aspazijas bulvārī 20, no 28.09. līdz 07.10.2006., atklāšana 27.09.2006.

Izstādi sagatavoja Latvijas Republikas Ārlietu ministrija

Projekta vadītāja

Valsts sekretāra padomniece Elita Gavele

Izstādes autors – Ārlietu ministrijas Arhīva nodaļa

Sarmīte Šāvēja (atbildīgā par ekspozīciju), Dace Bušante, Natālija Dzene, Baiba Kalniņa, Silvija Križevica (ievada autore), Inta Mazure, Valdis Rūsiņš

Izstādes noformēšana

SIA “Dizaina un interjera konsultāciju birojs”

Mākslinieki Modris Adumāns (bukleta un plakāta dizains)

un Jānis Saulīte (ekspozīcijas noformēšana)

Izdevniecība “Tapals” – bukleta sagatavošana

Izdevniecība “Nordik” – bukleta tīrāžēšana

“Demo Dizains” – plakātu, anotāciju izdruka

Ārlietu ministrija izsaka pateicību

Rīgas Galerijas direktorei Inesai Riņķei,

Centrālajai mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijai un daļas vadītājam Anatolijam Ļvovam,

fotogrāfiem – A. Hibnerim, B. Koļesņikovam, U. Pāžem, I. Znotiņam.